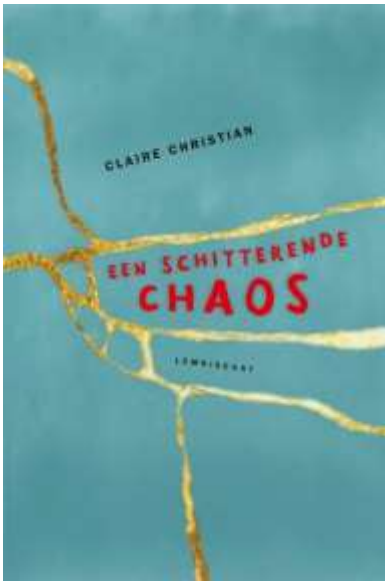

Lessuggesties bij: *Een schitterende chaos* van Claire Christian.

Over het boek:

Ava is kwaad op de wereld sinds de dood van haar beste vriendin Kelly. Hoe geliefd ze ook is- het geduld van mensen om haar heen raakt op. Ze voelt zich eigenlijk alleen prettig als ze bij de Magic Kebab werkt.

Gideon is Ava's tegenpool: een onzekere jongen die gedichten schrijft en zich het liefst terugtrekt in zijn eigen wereld, omringd door zijn lp's. Na de zoveelste mislukte sollicitatiepoging wordt hij bij Magic Kebab aangenomen als bordenwasser.

In dat louche restaurant ontstaat tussen Ava en Gideon een voor beiden onverwachte, bijzondere vriendschap.

Over de auteur:

Claire Christian is een talentvolle duizendpoot: ze schrijft, blogt en maakt podcasts en theater. Ze is internationaal gevierd als toneelschrijfster en kreeg vijfsterrenrecensies voor haar regiedebuut. *Een schitterende chaos* is haar Young Adult debuut.

Meer informatie: www.lemniscaat.nl

Lessuggesties bij de vakken: Nederlands, Moderne Vreemde Talen, Aardrijkskunde, Maatschappijleer, Burgerschapslessen, Mentorlessen

Thema's: zelfmoord, depressie, verdriet

Doelgroep: 'een schitterende chaos' is geschikt voor 14+. Onderstaande opdrachten zijn bedoeld voor leerlingen vanaf klas 3 van het voortgezet onderwijs.

Tijdsinvestering: Afhankelijk van de gekozen opdrachten variërend van één uur tot een lessencyclus van enkele lessen.

Uitvoering: Klassikale of individuele start, vervolginvulling zowel individueel als in groepjes mogelijk.

Introductie

- A. U laat het omslag zien en vertelt de leerlingen over *kintsukuroi*, de Japanse kunst van het repareren van gebroken aardewerk met goud. De filosofie achter *kintsukuroi* is dat als iets gebroken is geweest en geschiedenis heeft, het nog mooier wordt. Dit wordt benadrukt door de scheuren te vullen met goud. Vraag de leerlingen om de titel in verband te brengen met de omslag (en *kintsukuroi*).
- B. Lees de tekst van de achterflap voor die is afgedrukt naast de afbeelding van de omslag, of laat ze het filmpje zien waarin de schrijfster over haar [boek](#) vertelt. Bespreek met de leerlingen wat ze verwachten van het boek. Waar zal het over gaan? Wat hopen ze? Laat ze een link leggen met wat ze bij A. hebben bedacht.
- C. Vertel uw leerlingen dat het boek over een heftig onderwerp gaat. Ga daarna vooral dieper in op het onderwerp zelfmoord door scholieren. In dit boek is er geen specifieke aanleiding voor de zelfmoord van Kelly, anders dan de depressie waar ze onder lijdt. U kunt eventueel een link maken naar het boek en de televisieserie *Thirteen Reasons Why*, waarin een scholiere door haar omgeving tot zelfmoord gedreven wordt. Natuurlijk houdt u rekening met specifieke gevoeligheden van uw leerlingen.

Alternatief: laat één van uw leerlingen het boek lezen en vervolgens in de klas een inleiding verzorgen, bijvoorbeeld met Powerpoint of Prezi. Let er hierbij op dat hij/zij niet de volledige verhaallijn verradt maar wel de sfeer overbrengt.

Uitvoering: Maak een selectie uit één of meer van de volgende opdrachten en leid deze in bij de leerlingen.

Mogelijkheid 1: fragmenten

De fragmenten met bijbehorende vragen kunt u achteraan dit document terugvinden.

Mogelijkheid 2: reizen

Kelly bespreekt met Ava dat ze na de middelbare school een wereldreis wil maken. Ze is van plan om de man van haar dromen tegen te komen in Engeland, met hem door Australië te reizen en vijf jaar weg te blijven. Ze wil dat Ava met haar meegaat.

'Ik kan niet wachten om de Eiffeltoren te zien en ik wil naar dat tomatenfestival in Spanje en voor die stieren uit rennen [...] En ik wil naar Amsterdam. Daar mag je gewoon blowen, Aves, zomaar op straat, en ze hebben er geen auto's, alleen maar fietsen. En jij bent er ook bij.' (bladzijde 33)

Opdracht: Plan je eigen wereldreis.

Jij gaat nu je eigen wereldreis plannen. Denk na over de volgende vragen:

- Naar welke landen wil je? Wat wil je daar zien? Noem minstens drie dingen. Ga je alleen of met een vriendin/ vriend? Hoe ga je je verplaatsen? Hoe lang blijf je weg? Hoeveel geld denk je dat het allemaal kost? Maak een kostenplaatje.

Maak/Print nu een kaart van de wereld en geef daarop aan waar je heen gaat. Teken ook de route die je wilt afleggen. Zoek van elk land waar je naar toe gaat op

- Wat de hoofdstad van het land is
- Hoeveel inwoners het land heeft
- Welke taal ze daar spreken
- Wat de munteenheid van het land is
- Wie het staatshoofd is
- ...

Mogelijkheid 3: gedichten / poetryslam

Gideon schrijft gedichten en hij doet mee aan poetryslams. Poetryslams zijn wedstrijden waarin dichters het tegen elkaar opnemen door hun gedichten voor te dragen. In deze link hieronder vind je een opname van de finale van het NK [poetryslam](#) van 2017.

Een gedicht kan ook door meerdere personen worden voorgedragen, zoals je kunt zien in dit filmpje waarin drie Amerikaanse meiden gezamenlijk het gedicht [Somewhere in America](#) voordragen.

Opdracht: organiseer je eigen poetryslam.

Op de site van het NK [poetryslam](#) staat precies wat je nodig hebt voor het organiseren van een poetryslam. Hoewel deze gericht is op een openbare setting, kun je het vrij gemakkelijk aanpassen aan een gesloten setting. Binnen de eigen klas bijvoorbeeld, onder/bovenbouw, afdeling of gehele school.

Mogelijkheid 4: lijstjes maken

Gideon maakt graag lijstjes. In de eerste brief die hij naar Ava stuurt, maakt hij een lijstje van vijf dingen die hij raar vindt en hij vertelt er ook bij waarom. Een fragment uit de brief:

'2. Slangen. Ik vind het eng dat ze kunnen zwemmen terwijl ze geen armen hebben. Wist je dat slangen kunnen zwemmen? Ik niet, totdat ik de verfilming van Tomorrow When The War Began zag, met die scene met Fi en de slang in het water.'

Opdracht: Maak je eigen lijstje van vijf dingen die jij raar, eng of vreemd vindt en leg uit waarom. Gebruik ongeveer 30 woorden per item.

Mogelijkheid 5: de vraag

Gideon gaat naar een praatgroep waar ze over van alles en nog wat praten; over het doel van de wereld of over wie het eerst zou sterven in het geval van een zombieaanval. Elke week heeft de groepsleidster een vraag bedacht waar ze antwoord op moeten geven. De vraag op bladzijde 42 luidt: *'als je elke superkracht kon kiezen die je maar wilde, welke zou je dan nemen?'*

Opdracht: beantwoord deze vraag voor jezelf en leg uit waarom je deze superkracht zou kiezen. Wat zou je doen met je superkracht?

Mogelijkheid 6: Solliciteren

In het eerste hoofdstuk van Gideon zit hij te wachten op een sollicitatiegesprek, maar dat gaat niet helemaal zoals verwacht. Hij is te zenuwachtig en verlaat het pand zonder dat hij met iemand gesproken heeft.

Voordat je een sollicitatiegesprek hebt, heb je eerst een motivatiebrief geschreven waarin je duidelijk maakt dat je geïnteresseerd bent in de baan en je hebt je CV (curriculum vitae) mee gestuurd. In je CV vermeld je je persoonlijke gegevens, je opleidingen en je werkervaring. Als een werkgever jouw brief en CV er interessant genoeg vindt uitzien, dan word je uitgenodigd voor een gesprek.

Opdracht: Organiseer een sollicitatieronde.

- Verdeel de klas in groepjes van twee of drie personen.
- Elk groepje verzint een vacature en levert deze in. Voor voorbeelden kijken ze naar echte vacaturemeldingen die ze zelf hebben gevonden (of die de docent beschikbaar heeft)
- Alle vacatures worden bekend gemaakt (hang ze op in het lokaal / publiceer ze digitaal op een ELO of website / stuur ze per e-mail naar de leerlingen.)
- De leerlingen reageren elk op een vacature van hun keuze door een sollicitatiebrief met CV te schrijven.
- De sollicitatiebrieven worden gegeven aan de groepjes die de vacature hebben ontworpen.
- Die groepjes kiezen de beste kandidaten en stellen vragen vast die ze aan hun kandidaten gaan stellen. Ze kunnen ook motiveren waarom ze die vragen beantwoord willen zien.
- Er volgt een sollicitatiegesprek van +/- 5 minuten tussen de makers van de vacature (sollicitatiecommissie) en de kandidaat.

Op deze manier komt waarschijnlijk niet iedereen aan bod om een gesprek te voeren, ook kan het zijn dat er groepjes zijn die geen motivatiebrieven ontvangen omdat niemand hun vacature heeft gekozen. Dit kunt u voorkomen door iedereen te laten uitnodigen, of om groepjes aan elkaar te koppelen (groep 1 reageert op groep 2, etc.)

Mogelijkheid 7: foto van vroeger

Ava moet terugdenken aan een middag waarin zij en Kelly herinneringen ophalen van vroeger.

Ergens die middag pakte ze een ingelijste foto op van ons tijdens het brugklaskamp, allebei verbrand, onder de sproeten en met een pet achterstevoren op ons hoofd. [...] 'Dit is mijn favoriete foto van ons,' zei ze met het lijstje in haar handen. 'Van mij ook.' (bladzijde 140)

Opdracht: neem een foto mee van vroeger waar je zelf op staat en beantwoord de volgende vragen:

- Waar en wanneer is de foto genomen?
- Wat (en wie) staat er op deze foto?
- Wie heeft de foto genomen?
- Waarom heb je deze foto gekozen?
- Hoe vaak kijk je naar deze foto?
- Wat betekent deze foto voor jou?
- Wat gebeurde er (vlak) voor en na dat deze foto werd genomen?
- Welk gevoel heb je bij deze foto?

Deze opdracht is met name geschikt om uit te voeren tijdens een moderne vreemde taal les en kan zowel mondeling als schriftelijk plaatsvinden.

Mogelijkheid 8: brieven

Gideon vindt het in het begin lastig om met Ava te praten, en omdat hij geen mobiel of internet wil gebruiken vraagt hij haar adres om haar brieven te sturen. In de eerste brief die hij haar stuurt stelt hij zichzelf voor en beschrijft hij een lijstje met de vijf dingen die hij raar vindt.

Opdracht: Lees de brief van Gideon op bladzijde 66 van het boek (zie bijlage) en schrijf hem een brief terug. De brief moet 150 – 250 woorden lang zijn.

Mogelijkheid 9: Schrijven van emoties

Bij het schrijven van literaire teksten worden emoties als angst, blijdschap, liefde, boosheid, verdriet, eenzaamheid enz. vaak omschreven in plaats van benoemd. Voorbeeld uit *Een schitterende chaos*:

'Als ik een dollar zou krijgen voor iedere huffer die 'Hé lekker ding, kijk eens wat vrolijker' tegen me zegt... nou, dan zou ik nooit meer in het weekend bij de Magic Kebab hoeven werken.'

Ava is geïrriteerd. Nog één:

'Mijn keel kneep dicht, ik kon niet slikken en ik schoot meteen vol. De gedachte was als een donkere wolk die voor de zon dreigde te schuiven. Dus ik sloeg gewoon het luik dicht zodat ik hem niet meer hoefde te zien. Maar vanaf dat moment bleef ik op de achtergrond het gedonder horen.'

Ava is bang.

Van de gebruikte techniek om emoties te omschrijven zonder ze te benoemen ga jij nu gebruik maken.

Opdracht: Schrijf een korte tekst van maximaal honderd woorden waarin je beschrijft dat je een bepaalde emotie voelt zonder die te benoemen. Het is handig om hierbij gebruik te maken van een situatie uit je eigen leven waarin je heel blij was, of boos of nieuwsgierig of verliefd of iets dergelijks. Ga als volgt te werk

- Bedenk een situatie uit je eigen leven
- Beschrijf vervolgens die situatie en vooral ook hoe je je voelde, wat je zag, deed, rook, hoorde, enz. En dat allemaal zonder het woord van de emotie zelf te gebruiken.
- Laat de tekst nalezen om te checken of de emotie die je omschreef ook wordt 'gevoeld' door een ander

Mogelijkheid 10: gezegdes

'Een gezegde is een vaste uitdrukking met een vaste betekenis. Een gezegde moet niet letterlijk worden genomen, het zegt iets in de figuurlijke zin.' (definitie gevonden op www.ensie.nl) Een voorbeeld van een gezegde in het boek kunnen we vinden op bladzijde 197:

Ik trek haar topje haar hoofd en we schuifelen zoenend in de richting van het bed, tot we ergens over struikelen, ons evenwicht verliezen en samen op de

grond vallen. Heel toepasselijk, lijkt me. Ik ben gevallen. Voor Ava. Als een blok.

In dit fragment zien we hoe het gezegde *Als een blok voor iemand vallen* gebruikt is. In dit geval is het gezegde zowel figuurlijk (verliefd worden op) en letterlijk (hij valt op de grond) gebruikt, maar meestal kan dat niet. Denk maar eens aan: Ik schrik me een hoedje, of je jaagt me de stuipen op het lijf.

Opdracht: Wat is de figuurlijke betekenis van deze 10 gezegdes?

1. Zij timmert behoorlijk aan de weg.
2. Hij heeft bakzeil gehaald.
3. Ze zat er voor spek en bonen bij.
4. Hij heeft een blauwtje gelopen.
5. Zij windt er geen doekjes om.
6. Het gaat hem voor de wind.
7. Zij ziet wel vaak iets door de vingers.
8. Hij heeft lange tenen.
9. Zij heeft haar vleugels uitgeslagen.
10. Hij zat met zijn handen in zijn haar.

Alternatief: zoek gezegdes (en spreekwoorden) die te maken hebben met een bepaald thema. Bijv. kleuren, beroepen, het weer, lichaamsdelen, etc.

Afsluiting

Rond een project over het zware thema van *Een schitterende chaos* af door een klassengesprek te voeren over zelfmoord, al dan niet onder het mom van 'de zelfmoord van Kelly'. Geef uw leerlingen gelegenheid om eventuele emoties over dit onderwerp te spuien. Laat ze ook nadenken over wat er gebeurt met de mensen die achterblijven, door te verwijzen naar Ava en de familie van Kelly. Benoem ook dat er instanties zijn die leerlingen kunnen helpen zoals de kindertelefoon (www.kindertelefoon.nl) of zelfmoordpreventie (www.113.nl).

Verder kunt u de eindproducten door de leerlingen in de klas laten presenteren of er een tentoonstelling van maken die u, bijvoorbeeld, tijdens een ouderavond kunt tonen of een semi-permanente plaats op uw school kunt geven.

Bijlage 1

Fragment 1: Bladzijde 47 – 51 ('Ik ben nog nooit dronken geweest.' t/m 'bewees ze mij vannacht weer wel')

1. Wat wil Gideon benadrukken door het verhaal van het dronken meisje dat al krijsend een kip-kebab besteld?
2. Waarom raadt Susan Gideon af om over het weer te beginnen met Ava?
3. Gideon vraagt zichzelf 'Ik vind dat dat min of meer als een gesprekje telde, toch?' Wat denk je wat Susan (zijn moeder) daarover zou zeggen?
4. Leg de grap uit die Gideon in zijn freestyle rap maakt.

Bijlage 2

Fragment 2: Bladzijde 81 – 83 ('Er staan drie jongens' t/m 'Krijg nou wat.')

Ava is van school gestuurd en moet nu naar een school voor kinderen die problemen hebben.

1. Welke emotie probeert Ava te verbergen wanneer ze haar middelvingers opsteekt naar de jongens die naar haar staren?
2. Noem drie dingen waardoor Ava de directrice van DAO gelijk vertrouwt.
3. Wat leert Ava over haar klasgenoten en zichzelf tijdens de Engelse les?

Bijlage 3

Fragment 3: Bladzijde 137-141 ('De laatste keer dat Kelly...' t/m '... maar het al te laat was.')

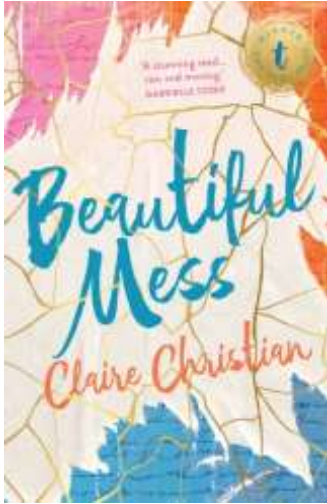
1. Waarom is Ava gestopt met vragen te stellen aan Kelly?
2. Waarom was het voor de hulpverleners zo lastig om Kelly te helpen?
3. Wat bedoelt Kelly met de uitspraak 'ik ben ten minste niet bang voor yoghurt?'
4. Waarom zag Ava de zelfmoord van Kelly op dat moment niet aankomen?

Bijlage 4

De brief van Gideon (bladzijde 66 van het boek)

Bijlage 5

Beautiful mess - Claire Christian

Since Ava lost Kelly, things haven't been going so well. Even before she gets thrown out of school for shouting at the principal, there's the simmering rage and all the weird destructive choices. The only thing going right for Ava is her job at Magic Kebab.

Which is where she meets Gideon. Skinny, shy, anxious Gideon. A mad poet and collector of vinyl records with an aversion to social media. He lives in his head. She lives in her grief. The only people who can help them move on with their lives are each other.

The winner of the 2016 Text Prize, *Beautiful Mess* is funny and sad and a bit screwed up and romantic and absolutely real. In other words, a lot like life.

ABOUT THE AUTHOR

Claire Christian is a novelist and playwright who lives in Brisbane. She has had three plays published by Playlab, and her play Bloom was shortlisted for the Griffin Award in 2009. She was one of the YWCA Queensland 125 leading women in 2013. Beautiful Mess won the Text Prize for Young Adult & Children's Writing in 2016.

Topics: suicide, fear, loneliness, friendship, depression, anger, loss

Activities:

'Beautiful Mess' is suited for pupils aged 14 and up. The activities listed below are intended for pupils from year 3 of Dutch secondary education.

The activities go with the subjects: English, Economics, Modern Languages, Geography and Social Studies

The activities vary in length from 15 minutes up to several lessons. You are free to choose as many (or as few) as you like depending on the time you want to invest in this project. The activities vary in level of difficulty and it is therefore easy to differentiate. Some activities require the pupils to read the book beforehand.

The activities are also suitable as evaluation assignments for pupils' reading files.

Introduction

Tell the pupils about *kintsukuroi*: the Japanese art of mending broken pottery with gold. The idea behind *kintsukuroi* is that when a piece of pottery is broken, the fracture becomes part of the pottery's history and that it is worth showing. BY filling in the cracks with gold, this fact is emphasized.

Then show the pupils the cover of the book and ask them to link it with the title.

Tell your pupils that this book covers a very serious topic, i.e. dealing with suicide. A girl, Kelly, committed suicide because she was suffering from severe depression and she didn't see a way out. Her best friend Ava is completely shocked and heartbroken and has a difficult time coming to grips with it. Discuss with your pupils if they know of other books or television series that deal with this topic. Maybe they have heard of *13 reasons why*. Ask the pupils to tell a little about the plot of one of those books or series and ask them what they thought of it. Please be aware that this discussion may lead to pupils sharing stories about people they know that have actually taken their own lives; it is important to be sympathetic towards them and let them tell their story. Also let the students know that there are organisations that can help people that are contemplating suicide.

Read the blurb and discuss with the students if they think Ava's behaviour is understandable under the circumstances. Also ask them how they think Ava and Gideon can help each other move on.

Alternative introduction: If a pupil has already read the book you can have them give a short presentation about the novel. The pupils need to convey the atmosphere of the book and not give away too many plot details.

Execution

Make a selection of one or more activities listed below and introduce them to pupils.

The level of difficulty of each assignment is indicated by the following symbols.

beginner

intermediate

advanced

Activity 1: Excerpt

In appendix 1 you can find a link to an excerpt from the book *Beautiful Mess* with corresponding questions. Answer the questions and write down the answers.

Activity 2: Travel

Kelly tells Ava that she wants to travel around the world for five years once she has graduated from secondary school. She plans to meet the man of her dreams in England and she wants to travel with him through Australia and she wants Ava to join them.

Assignment:

Just like Kelly and Ava you are going to plan your own trip around the world. You have a budget of €5000.

Which countries are you going to go to? Which famous sights will you visit there? Where are you going to stay? How are you going to travel from one place to another? What are the costs? Can you stay within budget?

Print a map of the world and draw your world trip. Find out information about the countries you are going to visit and put it into a poster presentation.

Tips: information about the countries can include the following:

- map of the country
- capital city
- number of inhabitants
- language + some useful phrases in that language
- currency
- head of state
- famous sites and tourist attractions
- famous people from the country

Activity 3: Making lists

Gideon likes to compile lists. In the first letter he sends Ava he makes a list of five things he finds weird and he also explains why they freak him out.

Assignment:

This assignment is suited for the Modern Language classes.

Compile your own list of things that freak you out and explain why. Each item should consist of at least 50 words.

Activity 4: Job interview

This activity requires the participation of the whole class.

In the first chapter Gideon is waiting to be called in for a job interview, but because of his anxiety he decides to leave the building and not have the interview at all.

The process of getting a job requires a number of steps. First you have to find a job that appeals to you, then you have to write an application letter with CV and when the employer thinks you might be suitable for the job you are invited for an interview.

Assignment (description for the teacher):

This assignment teaches pupils the different aspects of job hunting.

- Divide the class in groups of two or three.
- Each group studies a job advert and then devises one of their own.
- All job advertisements are made available to all the pupils of the class (choose whichever form you find convenient)
- The pupils read the advertisements and choose one to write a letter to.
- The letters are handed in.
- The application letters are given to the relevant groups.
- The groups choose the best two candidates
- The groups think of questions they want to ask the candidates during the job interview.
- The groups will conduct the interview with the candidates.

Assignment (description for the pupils)

Compose a job advert (in groups)

- Find a three job adverts for different jobs.
- Study the adverts and write down what they have in common.
- Compose your own job advert. You can choose to advertise any job you like.
- Hand your advert in with your teacher.

Choose a job (individually)

- Read the adverts that your classmates wrote and choose one you want to apply for.
- Write an application letter and hand it in with your teacher.

Conduct a job interview (in groups)

- Read the letters of the candidates that have applied for the job you offered.
- Choose the best two candidates.
- Think of questions you want to ask the candidates.
- Invite the candidates for the interview.
- Have the interview.
- Discuss with your group which candidate should get the job.

Alternative:

In the assignment described above not all pupils are invited for an interview. It is also possible that some advertisements will not receive any replies. This can be quite easily fixed by linking two groups together: so group 1 responds to the advertisement written by group 2 and vice versa.

Activity 5: Picture of me when I was young

One day Ava is reminiscing about an afternoon she spent with Kelly when they were looking at a picture of them when they were children. Kelly says it is her favourite photo of them and Ava agrees.

Assignment:

This assignment is particularly suited for the Modern Languages classes.

Bring a photograph of yourself when you were younger to class and answer the following questions:

- Where and when was the photo taken?
- Who and what can we see in the photo?
- Who took the photo?
- Why did you choose to show this photo?
- How often do you look at this photo?
- What does this photo mean to you?
- Who happened just before and after this photo was taken?
- What does this photo make you feel?

Conclusion

You can conclude the project by having a classroom conversation about what it is like to live with (someone who has) suicidal thoughts. What does it do to someone who has these thoughts? What does it do to the family and friends of a person with

suicidal thoughts? Give your pupils the opportunity to share their emotions without interruption. Mention that there are organizations that can help people who suffer from depressions and suicidal thoughts. In the Netherlands these organizations are kindertelefoon (www.kindertelefoon.nl) and zelfmoordpreventie (www.113.nl)

You can also organize a (part of a) day for the pupils to present their work. Some of the activities that required handicraft can be put on (semi-permanent) display in the school for everyone to enjoy.

Appendix 1: Read the [first chapter](#) of Ava up until page 11 and answer the following questions.

1. In page 1-4 we read about a lot of different emotions. Mention at least one emotion for these characters and why they feel that way.
 - Ava
 - Mrs Bryan
 - The audience
 - The kid with the spiky fringe
2. How does Ava's dad feel about Ava missing school? How do you know?
3. How did the relationship between Ava and Kelly's family change after Kelly's death?
4. Describe Ava's and Kelly's personalities based on this chapter.